

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ludmily Sandnerové a soudkyň Mgr. Ivety Postulkové a JUDr. Jitky Hroudové ve věci

žalobkyně: L. Č., narozená dne XXX
adresa bytem XXX

proti
žalovanému: **Náčelník Generálního štábu Armády České republiky**
sídlem Vítězné náměstí 1500/5, 160 00 Praha 6

řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 4. 11. 2019, č. j. MO 315087/2019-1304,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se žalobou podanou u Městského soudu v Praze domáhá zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí vydaného žalovaným, kterým bylo zamítnuto odvolání žalobkyně a potvrzeno rozhodnutí ředitele Agentury personalistiky Armády České republiky (dále jen „prvostupňový orgán“) ze dne 2. 7. 2019, č. j. MO 183467/2019-2230 (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“), jímž byla zamítnuta žádost žalobkyně o vydání bezdůvodného obohacení ve výši 8 000 Kč spolu s úrokem z prodlení.

2. Žalobkyně uvádí, že řádně a včas uhradila škodu ve výši 7 000 Kč včetně náhrady nákladů řízení ve výši 1 000 Kč, jež byla žalobkyni uložena rozhodnutím velitele Sil podpory ze dne 30. 8. 2013, č. j. 177-15-22-19/2011-2280. Toto rozhodnutí bylo potvrzeno rozhodnutím ředitele Sekce podpory Ministerstva obrany ze dne 7. 4. 2014, č. j. 389-2/2014-3416, které bylo následně zrušeno rozsudkem Krajského soudu v Praze ze dne 15. 2. 2016, č. j. 46 A 36/2014-29. Z uvedeného důvodu odpadl právní důvod plnění žalobkyně a došlo ke vzniku bezdůvodného obohacení na straně žalovaného. Žalobkyně dále uvádí, že předmětná částka byla žalovanému zaslána z účtu bratra žalobkyně pod variabilním symbolem 2040770, tj. pod osobním číslem žalobkyně – vojákyně. Dle žalovaného byla předmětná částka po 209 dnech vrácena na účet bratra žalobkyně pod ne zcela jiným variabilním symbolem (204070). Je zcela zřejmé, že žalobkyně není majitelem účtu a na provedenou finanční transakci ze strany žalovaného nelze pohlížet jako na vrácení zaplacené částky žalobkyni, neboť se vzniklé bezdůvodné obohacení nedostalo do její dispozice. Žalobkyně též odmítá po třetí osobě (svém bratrovi) vymáhat vrácenou částku, protože ho v tehdy vedeném správním řízení učinila svým zmocněncem. V nyní projednávaném řízení žalobkyně neměla žádného procesního zástupce. Žalobkyně se o platbě provedené dne 4. 12. 2004 dozvěděla až na základě zaslaných podkladů pro rozhodnutí dne 15. 5. 2019. Žalovaný v době vrácení finanční částky byl vázán rozhodnutím velitele Sil podpory z dne 30. 8. 2013. Žalobkyně shledává „vrácení“ finanční částky na účet, ze kterého žalobkyně uhradila škodu, za obdarování majitele účtu.
3. Žalobkyně rovněž považuje rozhodnutí obou stupňů za nepřezkoumatelná co do úvah, kterými se správní orgány řídily při hodnocení podkladů, že došlo k vrácení částky.
4. Žalovaný v písemném vyjádření uvádí, že platba zasláná ve výši 7 000 a 1 000 Kč byla dne 4. 12. 2014 bezhotovostně vrácena souhrnnou částkou 8 000 Kč zpět na účet, ze kterého byla poukázána, a to z důvodu, že předmětná platba nebyla dostatečně identifikována ze strany finančních orgánů Ministerstva obrany a nebyla přiřazena ke vzniklé pohledávce, tj. povinnosti žalobkyně k náhradě škody. Nejednalo se tak o vrácení peněz žalobkyni, jakožto účastníci řízení o škodě, ale o vrácení neidentifikované platby odesílateli. Administrativní chybou finančního orgánu byl při vrácení této částky nesprávně uveden variabilní symbol (204070 místo 2040770). Přesto musel být účel vrácené platby bratrovi žalobkyně znám, jelikož odesílatelem byla Česká republika – Ministerstvo obrany a variabilní symbol byl odlišný jedním číslem. Bratr žalobkyně nadto mohl na základě plné moci nahlížet do správního spisu vedeného v předmětném řízení o náhradě škody, byl tedy s případem seznámen. Pokud bratr vrácenou částku žalobkyni nevrátil, měla se sama na bratra obrátit s požadavkem na její vrácení. Vymáhání neakceptované a vrácené platby po Ministerstvu obrany se žalovanému jeví v rozporu s dobrými mravy. Tvzení, že se žalobkyně o vrácení peněz dozvěděla až dne 15. 5. 2019 se žalovanému jeví jako účelové. Žalovaný tak uzavírá, že k jeho bezdůvodnému obohacení nedošlo a ve zbytku odkazuje na rozhodnutí obou stupňů v dané věci.
5. Ze správního spisu soud zjistil následující skutečnosti:
 - Žalobkyně je bývalou vojákyní, již byla dne 30. 8. 2013 uložena povinnost zaplatit spolu s náklady řízení částku 8 000 Kč z důvodu odpovědnosti za nesplnění povinnosti k vrácení škody dle § 103 zákona č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o vojácích“).

- Dne 7. 5. 2014 byly z účtu pana M. Č. (č. ú. 207417102/0600) poukázány platby ve výši 7 000 Kč a 1 000 Kč na účet Ministerstva obrany (č. ú. 19-26030881/0710) pod VS 2040770.
 - Dne 4. 12. 2014 byla z účtu Ministerstva obrany poukázána částka ve výši 8 000 Kč na účet pana M. Č. pod VS 204070.
 - Usnesením ze dne 6. 9. 2016, č. j. 201-8/2016-551200 bylo řízení ve věci náhrady škody žalobkyně zastaveno.
 - Žalobkyně dne 6. 2. 2019 doručila žádost prvostupňovému orgánu o vydání bezdůvodného obohacení ve výši 8 000 Kč s příslušenstvím.
6. Soud rozhodl ve věci samé bez nařízení jednání, neboť žádný z účastníků řízení s takovým projednáním ve lhůtě neprojevil nesouhlas. Soud proto postupoval v souladu s ust. § 51 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“).
 7. Městský soud v Praze přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí v rozsahu uplatněných žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 věta první s. ř. s.) a vycházel přitom ze skutkového i právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.), a věc posoudil takto:
 8. Podle ust. § 145 odst. 1 písm. m) zákona o vojácích *V řízení ve věcech služebního poměru se rozhoduje o vydání bezdůvodného obohacení.*
 9. Podle ust. § 152 zákona o vojácích *V řízení ve věcech služebního poměru se postupuje podle části deváté tohoto zákona i tehdy, když služební poměr vojáka zanikl.*
 10. Podle ust. § 163 odst. 1 zákona o vojácích *Získá-li voják bezdůvodné obohacení na úkor majetku státu nebo stát na úkor vojáka, musí je vydat.*
 11. Podle ust. § 163 odst. 2, věty první, zákona o vojácích *Bez důvodným obohacením je prospěch získaný plněním bez právního důvodu nebo plněním na základě neplatného právního úkonu.*
 12. Podle ust. § 65 odst. 1 s. ř. s. *Kdo tvrdí, že byl na svých právech zkrácen přímo nebo v důsledku porušení svých práv v předcházejícím řízení úkonem správního orgánu, jímž se zakládají, mění, ruší nebo závazně určují jeho práva nebo povinnosti, (dále jen "rozhodnutí"), může se žalobou domáhat zrušení takového rozhodnutí, popřípadě vyslovení jeho nicotnosti, nestanoví-li tento nebo zvláštní zákon jinak.*
 13. Podle ust. § 78 odst. 7 s. ř. s. *Soud zamítne žalobu, není-li důvodná.*
 14. Důvodnost žaloby závisí na posouzení skutečnosti, zda skutečně došlo k bezdůvodnému obohacení žalované strany (Ministerstva obrany) na úkor žalobkyně. Městský soud v Praze dospěl k závěru, že tomu tak nebylo.
 15. Ze spisového materiálu jednoznačně vyplývá (a mezi účastníky není sporné), že žalobkyni byla uložena povinnost zaplatit na náhradu škody částku 8 000 Kč, která v důsledku následného procesního vývoje odpadla z důvodu zastavení předmětného řízení. Žalobkyně svůj nárok opírá o tvrzení, že z účtu jejího bratra (tj. třetí osoby) byla v její prospěch poukázána požadovaná částka, což vyplývá z uvedení variabilního symbolu, který koresponduje s číslem žalobkyně – vojákyně a následně byla tato částka, vrácena majiteli účtu. Poukázaná finanční částka byla žalobkyni předána bratrovi, aby on ji poslal žalovanému. Žalovaný měl tyto finanční prostředky tedy vrátit přímo žalobkyni.

16. Soud se neztotožnil s námitkou žalobkyně, že se na její úkor žalovaný bezdůvodně obohatil, když se jím vrácené finanční prostředky nedostaly do dispozice žalobkyně. Jak uvedl žalovaný v písemném vyjádření, peníze byly vráceny na účet, ze kterého byly poukázány a to z důvodu, že nedošlo k identifikaci platby, resp. došlo k identifikaci platby od pana M. Č. Správní orgány přijatou platbu nepovažovaly za plnění povinnosti žalobkyně. Nejednalo se tak o darování (jak tvrdí žalobkyně), ale ve své podstatě o vrácení „bezdůvodného obohacení“, kterého se žalovanému dostalo od bratra žalobkyně. V důsledku tohoto postupu nastala situace, kdy povinnost žalobkyně nebyla splněna, neboť platba nebyla řádně spárována. Další platba nebyla ve prospěch žalovaného učiněna a žalovaný ani žádnou další platbu nepožadoval ani nevymáhal. Z pohledu finanční transakce se tak jednalo o pouhé vrácení plnění (jež bylo optikou žalovaného z důvodu administrativního pochybení) bez právního důvodu. Lze přisvědčit žalobkyni, že předchozí zastoupení žalobkyně jejím bratrem v řízení o náhradě škody není relevantní z hlediska toho, komu mají být peníze vráceny. Jak však již soud uvedl, žalovaný nevracel peníze bratrovi žalobkyně za účelem jejich vrácení žalobkyni, ale z důvodu výše uvedeného je vracel majiteli účtu, ze kterého byly peníze odeslány. Správním orgánům nadto nemohlo být zřejmé, že peníze skutečně pocházely od žalobkyně a byly jí před uskutečněním platby předány jejímu bratrovi.
17. Soud se rovněž ztotožňuje se žalovaným, že bratrovi žalobkyně muselo být zcela zřejmé, o jakou platbu se jedná. Vracená souhrnná částka byla ve stejné výši a variabilní symbol se lišil v jednom chybějícím čísle (7), přičemž napsány vedle sebe (2040770 a 204070) působí variabilní symboly téměř totožně. Soudu není známo, kolik plateb ročně bratr žalobkyně běžně přijímá od žalovaného, avšak relativně blízká časová souvislost (necelých 7 měsíců), totožnost částky a podobnost variabilního symbolu nezakládá pochybnosti o tom, o jakou platbu se jedná a koho se týká.
18. Soud tak uzavírá, že provedená platba byla ze strany žalovaného správně vyhodnocena jako neidentifikovaná platba a jako taková byla vrácena majiteli účtu, ze kterého byla částka poukázána. Uvedené však nezakládá bezdůvodné obohacení žalovaného na úkor žalobkyně. Je věcí žalobkyně, jaký způsob platby a z jakého účtu zvolí. Poukáže-li částku z jiného než vlastního účtu, měla by být srozuměna s tím, že ve výjimečných případech může dojít ke zpětnému převodu dané částky na tentýž účet, nikoliv na účet žalobkyně. Zákon přitom žalovanému neukládá, na jaký účet má případný přeplatek či plnění bez právního důvodu vrátit (zda na účet účastníka řízení dle jeho variabilního symbolu či na účet, ze kterého byla platba provedena).
19. Soud se neztotožnil se žalobkyní, že po ní nelze požadovat, aby vrácené peníze vymáhala po svém bratrovi. Pokud se rozhodla jeho prostřednictvím uhradit požadovanou částku, pak měla být srozuměna i se situací, že by mohla být tato částka vrácena zpět na účet jejího bratra. Je tedy na žalobkyni, aby si od svého bratra vyžádala peníze zpět, nebyly-li jí dosud vráceny. Soudu se jeví postup žalobkyně krajně účelovým, kdy se zdá zcela nevěrohodné, že by si bratr žalobkyně nebyl vědom připsání částky na účet od Ministerstva obrany a o tomto ji neinformoval, když ji nadto v určité fázi tohoto řízení o náhradě škody zastupoval a měl přístup do spisového materiálu. Žalobkyně se domáhá vyplacení částky 8 000 spolu s úrokem z prodlení ze strany žalovaného. V takovém případě by však žalovaný musel tutéž částku, rovněž s úrokem z prodlení, vyplatit znovu (podruhé) a současně vymáhat její vrácení od pana M. Č. Jak již bylo uvedeno výše, platba byla vrácena na účet bratra žalobkyně, protože nedošlo k jejímu spárování, což mělo za následek, že žalobkyně škodu

de facto nezaplatila. Protože však došlo ke zrušení rozhodnutí, jímž jí byla povinnost uložena, a řízení bylo následně zastaveno, neexistovala tu již povinnost žalobkyně hradit škodu a z tohoto důvodu ji žalovaný ani nepožadoval.

20. Městský soud v Praze tak dospěl k závěru, že žaloba není důvodná, a proto ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl, neboť žalovaný se na úkor žalobkyně bezdůvodně neobohatil, když vrátil finanční částku majiteli účtu, ze kterého byla zaslána, čímž nebyla naplněna premisa ust. § 163 odst. 2, věty první, zákona o vojácích.
21. O nákladech řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle kterého má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Ve věci měl plný úspěch žalovaný, avšak žalovanému v řízení žádné náklady nad rámec jeho běžných činností nevznikly. Soud proto rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů tohoto řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 7. června 2022

JUDr. Ludmila Sandnerová, v. r.
předsedkyně senátu

